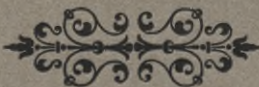

2. II

SPRAWOZDANIE
KOŁA MECHANIKÓW
SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ
ZA ROK ADMINISTRACYJNY
1909/10.

WE LWOWIE.
Nakładem Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki Lwowskiej.
I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ul. Lindego 1. 4.
1910.

SPRAWOZDANIE

KOŁA MECHANIKÓW

SŁUCHACZÓW POLITECHNIKI LWOWSKIEJ

ZA ROK ADMINISTRACYJNY

1909/10.

WE LWOWIE.

Nakładem Koła Mechaników Słuchaczy Politechniki Lwowskiej.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ul. Lindego 1. 4.

1910.

Wyciąg z Regulaminu Koła Mechaników.

Rozdział I.

§. 2. Celem Koła jest popieranie i skuteczne ułatwianie kształcenia się młodzieży w zakresie nauki budowy maszyn.

§. 3. Środkami do osiągnięcia tego celu są :

- a) systematyczne referaty i odczyty techniczne ;
- b) wycieczki naukowe do fabryk i zakładów przemysłowych poprzedzane wykładami o ich urządzeniu ;
- c) utrzymanie odpowiedniej biblioteki technicznej ;
- d) zbiór rysunków technicznych, zarówno pochodzących z innych szkół politechnicznych, jak też i fabrycznych, dających wzory najnowszych konstrukcyi maszyn oraz sposobu wykończenia rysunku ;
- e) abonament wybitniejszych czasopism technicznych ;
- f) zbiór modeli fabrycznych w zakresie konstrukcyi części maszyn ;
- g) zbiór kosztownych przyrządów rysunkowych ;
- h) wydawnictwo skryptów i prac naukowych w języku polskim, odnoszących się do nauki budowy maszyn ;
- i) subwencyonowanie wycieczek naukowych, stosownie do istniejącego funduszu wycieczkowego.

Rozdział II.

5. b) Członkiem wspierającym „Koła“ zostaje ten, kto przez Zarząd zaproszony, do kasy Koła jednorazowo wniesie pięćdziesiąt (50) kor. lub rocznie płaci dziesięć (10) koron, albo w inny sposób cele Koła popiera.

c) Zwyczajnym członkiem Koła, może być każdy słuchacz i asystent wydziału Budowy maszyn, jako też słuchacz kursu górniczego.

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000315068

7061

Rok z którego składamy sprawozdanie był przełomowym w życiu „Koła Mechaników“, gdyż przetworzył dawne drobne środowisko naukowe w instytucję o charakterze szerszym, umożliwiającym objęcie kierownictwa nad całokształtem naukowych i fachowych spraw w życiu wydziału budowy machin. Przez takie rozwinięcie „celów“ i „środków“ umożliwiono Kołu zajęcie należytego stanowiska, bardziej licującego z odpowiedzialnością placówki, na jakiej wiedliśmy nasze dotychczasowe prace.

Przedewszystkiem w udziale naszym przypadło ukończenie prac podjętych jeszcze na Walnem Zgromadzeniu, w dniu 27. października 1908 r., powołując do życia Komisję regulaminową. Dnia 22. marca 1909 r., regulamin został częściowo przyjęty; pozostałe rozdziały przedyskutowano i przyjęto w roku bieżącym dnia 4. lutego 1910 r.

Współdział w życiu Koła umożliwiono wszystkim kolegom z bud. machin, jak również usamodzielnionym został rozwój jego prac w każdym kierunku.

Podkreślenie powyższego faktu uważamy za bardzo pożądane, gdyż świadomość, iż jesteśmy pierwszym zjednoczeniem mechaników we wspólne ognisko pracy, wskaże konkretniejsze drogi do wywiązania się z doniosłego obowiązku uzupełniania wykształcenia fachowego, jakie otrzymujemy na Politechnice.

W społeczeństwie czeka nas ogrom pracy fachowej i obywatelskiej. Przemysł polski ledwie wychodzi z pierwocin, wymagając od pracowników dużego zakresu wiadomości i umiejętności przystosowania ich. Kiedyż więc jeżeli nie w życiu akademickim należy postarać się o zdobycie tych koniecznych zalet? Krytyczny rys dróg i wysiłków jakieśmy czynili, by sprostać celom Koła (§§. 2 i 3 Regulaminu) podaje niniejsze sprawozdanie.

Nie było w tym roku nasze Koło środowiskiem wydatnej pracy naukowej. Zarząd świadomy swych obowiązków w tym zakresie, ogłosił konkurs, przypuszczając, iż w ten sposób lepiej zapoczątkuje pracę odczytową. Zgłosiło się z pomiędzy kolegów tylko trzech prelegentów, odbył się jeden odczyt. Zaznaczyć powinniśmy, że z poza murów Politechniki nie zapraszaliśmy odczytawców nie tylko z powodu zarządzenia Grona, udzielającego sali jedynie profesorom, docentom i asystentom, ale dlatego, iż pierwszym obowiązkiem naszym dawać odczyty. Może materyał nie będzie tak fachowy, a treść bardziej popularna, ale tylko w ten sposób damy świadectwo pracy naukowej i przyczynimy się do rozpowszechnienia wśród młodszych kolegów wiedzy i chęci do zdobycia jej. Pomijam, iż cykl należycie opracowanych referatów mógłby stanowić podkład do rozpoczęcia takiej pracy wśród rzemieślników. Tłómaczymy sobie nieudale zakończenie podjętej pracy, zarówno zanikiem życia ściśle naukowego wśród młodzieży, będącego rezultatem ogólnych niezdrowych warunków środowiska akademickiego we Lwowie, jakoteż zbyt szczupłym wyrobieniem powyższego zakresu pracy w Kole.

Fakt, iż od dłuższego czasu ogół kolegów podejmuje bardziej intensywną pracę w osobistych studyach, pozwala wyrokować, że przy wspólnych chęciach usuniemy ten brak w życiu Koła, a może już w nowym roku administracyjnym.

Uznając zasadniczy cel Koła, pomoc w pracy naukowej i uzupełnianie braków wykształcenia szkolnego, staraliśmy się ten kierunek nadać swojej pracy.

Wkrótce po objęciu obowiązków Wydział przystąpił do wyszukania praktyk wakacyjnych. Praca w tym kierunku datuje się w Kole od niedawna, bo od roku szkolnego 1906/7.

Jednak utartej drogi Wydział nie posiadał. Dlatego też dużo pracy należało położyć, aby otrzymać praktyki odpowiednie w możliwie najrozmaitszych gałęziach przemysłu maszynowego.

Napotykalіśmy wciąż na znaczne trudności, jak: małe uprzemysłowienie kraju, zbyt odległe położenie naszej Politechniki od przemysłu wielkiego, często wreszcie niechęć ze strony zarządów poszczególnych fabryk.

Jednakowoż pomyślniejsze rezultaty uwieńczyły pracę w porównaniu do lat ubiegłych. Na specjalnie drukowane listy z prośbą o praktyki, rozesłane do najrozmaitszych firm Austrii, Królestwa Polskiego i Rosyi (Ługansk Kamienskoje), otrzymaliśmy 31 miejsc. Tu poczuwamy się do obowiązku złożenia serdecznego podziękowania pp.: pr. Dr. St. Anczycowi, pr. Zyg. Sochackiemu i docentowi Janowi Krause, za ich wydatną pomoc w wyszukiwaniu praktyk. Prócz tego, zawdzięczając staraniom JWP. Józefa Tomickiego, dyrektora miejskich zakładów elektrycznych, mieliśmy do nadania 15 płatnych praktyk a jedna niepłatna, przeważnie w fabrykach firm austriackich. Za trudy poniesione dla tej sprawy, składamy niniejszem wyrazy naszej głębokiej wdzięczności. Ogółem w tym roku mieliśmy 47 praktyk, z których 13 nie rozdano jako niepłatnych.

Dalszą czynnością Wydziału było urządzenie wycieczek naukowych do zakładów przemysłowych. Pragnąc, aby wycieczki przynosiły ogółowi kolegów jak największe korzyści, staraliśmy się przeprowadzać je planowo, poprzedzając wykładem wyjaśniającym teoretyczne zasady działania i ustrój maszyn. Dziwnym nieco wyda się fakt, iż ogół kolegów bardziej ozięble traktował nasze starania, gdyż niektóre z wycieczek nie odbyły się z powodu zbyt małej liczby zgłaszających się, a przecież to jest jedna z najważniejszych dróg w przygotowaniu się na dobrego inżyniera i wyeliminowania z pośród nas typu inżyniera, bojącego się maszyny z powodu zupełnej nieznajomości jej działania w praktyce.

Do ważniejszych czynności zarządu należy ukończenie wydawnictwa skryptów „Motorów cieplikowych“, opracowanych przez WP. inż. B. Stefanowskiego.

Przybyła więc jeszcze jedna książka, ułatwiająca kolegom kształcenie się zawodowe. Koszta wydawnictwa w roku ubiegłym w zupełności zostały pokryte, tak iż w pozostałych egzemplarzach Koło posiada czysty kapitał.

Dażąc do powiększenia zasobów naukowych wśród ogółu kolegów, Zarząd sprowadził 13 wysuwek. Należność za nie spłacają nabywcy ratami.

Wzrost biblioteki w roku ubiegłym zaznacza się niezbyt silnie, co daje się tłómaczyć względami natury finansowej,

gdyż wydawnictwo skryptów pochłonęło lwią część dochodów Koła. Zostały nabyte tylko takie podręczniki, których brak najwięcej dawał się odczuwać.

Zdając sobie sprawę z braków ogólnych Politechniki, za naszą inicjatywą został utworzony komitet, który zwołał wiec „W sprawie potrzeb Wydziału bud. machin“, dnia 11. czerwca 1910 r.

Najbardziej wysuwającą się była sprawa budowy laboratorium maszynowego. Uważając załatwienie powyższej sprawy za naglące dla naszego Wydziału, oprócz wybranego przez wiec komitetu stale będziemy czuwać nad przebiegiem starań w sprawie pozyskania budowy laboratorium maszynowego. Wyrazem tego był udział naszego reprezentanta w Komitecie, ukonstytuowanym dla baczenia nad realizacją ogólnych potrzeb naukowych Politechniki lwowskiej.

Widząc, iż jedną z zasadniczych potrzeb Koła jest większe sytuowanie materyalne, staraliśmy się o zdobycie znaczniejszych zasobów. Urządziliśmy tedy w początku grudnia wieczorek, który miał na celu wprowadzenie większego zżycia się wśród kolegów, jako niezbędnego czynnika w codziennej pracy.

Skępowani poprzednim regulaminem nie mogliśmy się ubiegać o subsydia pieniężne w instytucjach krajowych i miejskich, a przez to skuteczniej zasilać funduszy Tow. Nowy regulamin usuwa ten brak, dlatego też koledzy znajdując w sprawozdaniu kasowym pozycję subwencji nie wielką wprawdzie, lecz mamy niepłonną nadzieję, że skoro ogół społeczeństwa pozna doniosłość zadań Koła z jednej strony, jak również i nasze szczerze wysiłki dla osiągnięcia celów, to suma powyższa stale wzrastać będzie. Za dotychczasowe zasiłki składamy Wielce Szanownym Ofiarodawcom wyrazy podziękowania. — Wreszcie na wycieczce rządowej do Bawaryi i Szwajcaryi subwencyonowaliśmy 6 kolegów kwotą 120 kor.

Z inicjatywy członków naszego Koła została zapoczątkowaną myśl utworzenia „Związku ukończonych studentów Wydziału budowy machin we Lwowie“. Związek ma na celu skupiać i ułatwiać utrzymywanie wzajemnych stosunków dla ewentualnej pomocy dla kolegów, którzy ukończyli Politechnikę,

weszli w życie starszego społeczeństwa, jak i dla kolegów kształcących się.

Na kilku przedwstępnych zebraniach przedyskutowano projekt statutu, wybrano komitet organizacyjny, w którego ręce powierzono dalsze kierownictwo i wprowadzenie w czyn podjętej myśli. Zdeklarowało swe przystąpienie kol. około 30.

Przypuszczamy, iż tak sympatyczna myśl, znajdzie usilne poparcie wśród nas, rozprzestrzeniając podejmowane myśli i prace z techniki, na szersze forum życia fachowego.

W ciągu roku administracyjnego Wydział odbył 8 posiedzeń zwyczajnych, 4 nadzwyczajne.

Walnych zgromadzeń odbyło się 1 zwyczajne w dniu 5. listopada 1909 i 1 nadzwyczajne w dniu 4. lutego 1910.

*

*

*

Podając do oceny kolegów całoroczną pracę, zdajemy sobie sprawę z wielu braków, widząc konieczną potrzebę usunięcia ich. Wiemy jednak, że tylko zbiorowe wysiłki dają prawdziwie owocne rezultaty, wzywamy tedy wszystkich słuchaczy Wydziału budowy machin do zrzeszenia się w jedne szeregi i podjęcia intensywnej pracy w nowym roku administracyjnym.

Wydział.

Członkowie wspierający.

JWP. Pr. Anczyc	JWP. doc. inż. Kranze
„ „ Dzieślewski	„ inż. Stefanowski
„ „ Godlewski	„ „ Matkowski
„ „ Huber	„ „ Drewnowski.
„ „ Sochacki	

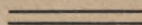
Lista członków zwyczajnych.

* oznaczono członków zalegających z wkładkami.

1. Arciszewski Ryszard 2. Bodzioch Walery 3. Blauth Witold 4. Bendych Apolinary * 5. Bokszezanin Stanisław 6. Barszczewski Waclaw 7. Boj Maryan * 8. Balingier Antoni 9. Bardach Henryk * 10. Butler Zygmunt 11. Bredel Karol 12. Biernacki Michał * 12. Brogowski Antoni * 14. Bachman Tadeusz 15. Cynkin Napoleon 16. Czaczkowski Zygmunt 17. Cedroński Stanisław 18. Cielewicz Jan 19. Domeński Stanisław 20. Dzwonkowski Zygmunt 21. Dudryk Longin * 22. Dembowski Józef * 23. Dragat Władysław 24. Dąbrowski Kazimierz 25. Fabrykant Ignacy 26. Fuksiewicz Bohdan 27. Fuchs Zygmunt	28. Filipow Wiktor 29. Feuerstein Henryk * 30. Frankiewicz Stanisław 31. Firich Antoni 32. Gasparski Wincenty * 33. Gawron Stanisław 34. Głębocki Waclaw 35. Gościewicz Stanisław * 36. Günther Waclaw 37. Goliński Stanisław 38. Gołębiowski Edward 39. Głęb Bronisław * 40. Gołędzinowski Stanisław 41. Heins Stanisław * 42. Horowitz Maryan 43. Hochfelder Józef 44. Hauser Rudolf 45. Herfurt Tadeusz 46. Hertz Chaim 47. Ibiański Tadeusz 48. Janowicz Karol 49. Jacynia Stanisław * 50. Jeziński Remigiusz 51. Jędrychowski Eugeniusz 52. Jarosławski Julian 53. Jastrzębski Emil 54. Jelec Józef

55. Jachowski Kazimierz	94. <u>Massalski Roman</u>
56. Jańkiewicz Wiesław	95. Moszyński Witosław
57. Jakubowski Jan	96. <u>Nowakowski Bolesław</u>
58. Jakisz Narcyz	97. Neugebauer Mieczysław
59. <u>Kobyłański Tadeusz *</u>	98. Niedziałkowski Edward
60. <u>Konopacki Jerzy</u>	99. Orynowski Wacław
61. Kurzer Dawid	100. Piotrowski Janusz
62. Kobyłański Bronisław	101. Popławski Witold
63. Krokowski Aleksander	102. Przesiecki Michał
64. Kielczewski Zygmunt	103. <u>Paraszczak Stanisław</u>
65. Kościński Mieczysław	104. Paykart Bolesław
66. Krzywicki Stanisław	105. Przelaskowski Edward *
67. Kwiatkowski Stanisław	106. Porębski Eugeniusz
68. Kazubski Leon	107. Pilarski Mieczysław
69. Kulikowski Franciszek *	108. Pawłowski Antoni
70. Kremłow Benedykt	109. Panek Eugeniusz
71. Kowalik Jan *	110. <u>Polaczek Tadeusz</u>
72. Kaczorowski Władysław	111. Paszkowski Henryk
73. Kaniowski Adam	112. Piasecki Maryan
74. Kamiński Wiktor	113. Rynkiewicz Andrzej
75. Korytowski Zygmunt	114. <u>Ryszkiewicz Antoni</u>
76. Litwinowicz Władysław	115. Rudziński Stanisław
77. Lewicki Aleksander	116. Rjngman Aleksander
78. Lutyk Bolesław	117. <u>Rozewicz Jan</u>
79. Lazarowicz Roman	118. Rudnicki Mieczysław
80. Lan Marek *	119. Rowicki Ignacy
81. Lopata Karol	120. <u>Podhorski-Okołow Kaz.</u>
82. Landau Maksym	121. Sarek Roman
83. Lazarewicz Henryk	122. Sosonko Henryk
84. Matuszewski Witold	123. Strzelecki Stanisław
85. <u>Mozer Wilhelm</u>	124. Skazighino Witold
86. Mejer Kazimierz	125. Szenk Józef
87. Mieczynski Mieczysław	126. Sachs Mieczysław
88. Markiewicz Kazimierz	127. Sikorski Grzegorz
89. Maciejowski Mieczysław	128. Slebodziński Józef
90. Machocki Tadeusz	129. Strenger Leopold
91. Mystkowski Teodor	130. Swiężyński Bohdan
92. Masłowski Aleksander	131. <u>Skórski Stanisław</u>
93. Micewicz Jerzy	132. <u>Sawe Zenon</u>

133. Smoliński Tadeusz	149. Widomski Stanisław
134. Strusiewicz Miron	150. Woźniak Tomasz
135. Szymański Stanisław	151. Wińkowski Jan
136. Szmidt Stanisław	152. Wróbel Stefan *
137. Tabor Czesław	153. Wyszacki Wiesław
138. Tokarski Jerzy	154. Wein Feliks *
139. Tor Eugeniusz	155. Wilczkowski Konrad
140. Turczyński Kazimierz	156. Waśniewski Roman
141. Tessaro Stanisław	157. Ziółkowski Piotr
142. Vorbrodt Wacław	158. Zielski Eliasz
143. Vowes Jarosław	159. Zieliński Konrad
144. Welcher Izydor	160. Żbikowski Witold *
145. Wierzbicki Władysław	161. Zawistowski Józef
146. Woźniak Mieczysław	162. Zieliński Apolinary
147. Wroński Kazimierz	163. Załuska Jan
148. Wołoszynowski Gustaw	164. Żurowski Roman *

Skład Wydziału

wybranego na zwyczaj. Walnem zgromadzeniu 5. listopada 1909.

Tor Eugeniusz, przewodniczący.

Machocki Tadeusz, pierwszy zastępca przew.

Orynowski Wacław, drugi zastępca przew.

Blauth Witold, skarbnik.

Sosonko Henryk, bibliotekarz.

Gunther Wacław, sekretarz.

Paraszczak Stanisław, zastępca bibliotekarza.

Neugebauer Mieczysław, referent III. r.

Dzwonkowski Zygmunt, „ II. r.

Tessaro Stanisław, „ I. r.

Skład komisji lustracyjnej i komisji wycieczkowej

wybranych na Walnem zgromadzeniu 4. lutego 1910 roku.

Komisya lustracyjna:

Mozer Wilhelm, Tabor Czesław i Zieliński Konrad.

Komisya wycieczkowa:

Vorbrot Wacław, Porebski Eugeniusz, Fuchs Zygmunt,
Bachman Tadeusz, Zielski Eliasz.

Skład Wydziału ustępującego:

Tor Eugeniusz, przewodniczący.

Machocki Tadeusz, pierwszy zastępca przew.

Vorbrot Wacław, drugi zastępca przew.

Blauth Witold, skarbnik.

Józef Jelec, bibliotekarz.

Zieliński Konrad, sekretarz.

Neugebauer Mieczysław,

Graczyński Eugeniusz, referent III. r.

Dzwonkowski Zygmunt, „ II. r.

Tessaro Stanisław, „ I. r.

Zestawienie kasowe „Kółka mechaniczów“

za rok administracyjny 1909/10.

Przychód

Rozchód

p. l.	Wyszczególnienie	K	h	p. l.	Wyszczególnienie	K	h
1	Saldo z 1908/9 w gotówce	303	63	1	Kupno książek	85	—
2	Wpisowe	42	—	2	Oprawa książek	13	70
3	Wkładki	205	50	3	Na wydawnictwa	1082	40
4	Nadwycieczajne	22	16	4	przedsiębiorstwa	571	25
5	Ze sprzedaży wydawnictw	728	60	5	inwentarz	15	60
6	Splacone rewery	28	—	6	administracyę	78	57
7	Z przedsiębiorstw	829	52	7	pożyczki udzielone	120	—
8	Pożyczka B. P.	284	—	8	Sekretar.	53	78
9	Subwengya	100	—	9	kupno wysuwek	132	—
10	Członkowie wspierający	40	—	10	„ splatę długu B. P.	284	—
11	Rewlrsy niesplacone	383	16	11	Saldo 20. października	147	11
				12	„ „ w rewersach	383	16
						2966	57

Tabor Czesław, kom. Instr.

Tor Eugeniusz, przew.

W. Blaath, skarbnik.

Sprawozdanie komisji wycieczkowej.

Skład komisji:

Wacław Orynowski, przewodniczący.

Członkowie:

Bachman, *Zygmunt Fuchs*, *Eugeniusz Porębski*, *Wacław Vorbrod*, *Eliasz Rieński*.

Wycieczek w tym roku odbyło się bardzo mało z powodu braku uczestników; ogłaszane zaś były co drugi czwartek.

Odbyte wycieczki: 1) w obrębie Lwowa:

do fabryki odlewów żelaznych ks. Lubomirskiego	9	uczestn.
„ fabryki kopert Niemojewskiego	8	„
„ młyna Akselrada	10	„
„ kasyna narodowego	12	„
„ warsztatów kolejowych	6	„
„ drukarni „Wieku Nowego“	15	„
„ gazowni miejskiej	8	„
„ elektrowni	20	„
„ fabryki kwasu węglowego	8	„

2) zamiejskie:

do Sanoka, fabryka maszyn i wagonów	9	„
„ Żółkwi, huta szklana	20	„

Projektowana wycieczka do Warszawy nie doszła do skutku z powodu odmowy władz rosyjskich.

Wacław Orynowski,
przewodn. kom. wycieczk.

Wykaz listów.

Otrzymano 110 — wysłano 421.

Zieliński Konrad, sekretarz.

Praktyki wakacyjne otrzymali następujący koledzy:

1. Jan Dąbrowski, Lublin, fabryka maszyn rolniczych „Wolski i Ska“.
2. Michał Biernacki, Warszawa, Borman, Szwede i Ska.
3. Władysław Dragat i 4. Chaim Hertz, Warszawa, Orthwein, Karasiński i Ska.
5. Jan Załuska i 6. Stefan Swida, Warszawa, fabryka armatur „Ursus“.
7. Henryk Stiber, Kraków fabryka maszyn Zieleniewskiego.
8. Apolinary Zieliński, Lugańsk, fabryka maszyn „Hartman“.
9. Wacław Vorbrodt, 10. Tadeusz Ibiański i 11. Jan Wińkowski, Kamienskoje, Huty dniewprowskie.
12. Władysław Kaczorowski, 13. Maryan Boj i 14. Zygmunt Fuchs, Lwów, elektrownia miejska.
15. Jerzy Tokarski i 16. Karol Janowicz, Stanisławów, warsztaty kolejowe.
17. Andrzej Rymkiewicz, Witkowice.
18. Tadeusz Machocki, 19. Zygmunt Kielczewski i 20. Czesław Tabor, Berno Morawskie, fabryka maszyn.
21. Zieliński Konrad i 22. Micewicz Jerzy, Mödling Röhrenkesselfabrik, vorm. Dürr, Gehre & Co.
23. Bolesław Nowakowski i 24. Napoleon Cynkin, Clayton & Shuttleworth.

25. Kościński Mieczysław, 26. Lazarowicz Roman i 27. Cielewicz Jan, Wiedeń, A. E. G. Union Elektricität-Gesellschaft.

28. Adam Kaniowski, 29. Stanisław Gawron i 30. Kazimierz Wroński, Wiedeń, Kabelfabrik & Drahtindustrie.

31. Stanisław Strzelecki i 32. Józef Jelec, Wiedeń, Siemens & Halske, Kabelwerk.

33. Teodor Mystkowski i 34. Benedykt Kremlow, Wiedeń, Siemens, Schukert-Werke.

Wacław Günther,
sekretarz.

Głębokie poczucie odpowiedzialności, a zarazem uzasadniona obawa, że motywy naszego wystąpienia z Towarzystwa Wzajemnej Pomocy studentów Politechniki zostaną przez przeciwników niesumienne wyzyskane — skłaniają nas do zabrania głosu publicznie.

Towarzystwo Wzajemnej Pomocy powstało na Politechnice przed czterema laty pod hasłem stworzenia środowiska humanitarnego, wolnego od sporów i walk politycznych. Założono je po okresie pamiętnych walk w łonie Towarzystwa Bratniej Pomocy słuchaczy Politechniki, które uniemożliwiły współzycie obu odłamów: narodowego i postępowego w łonie jednej instytucji. Wydatne i wszechstronne poparcie, z jakim się Wzajemna Pomoc w czasie powstawania wśród społeczeństwa spotkała, wyrok sądu obywatelskiego, potwierdzający słuszność zarzutów stawianych Bratniej Pomocy, co uprawniło rację powstania młodego Towarzystwa, oraz wzrost jego wpływów wśród młodzieży politechnicznej — oto etapy dalszego rozwoju.

Jednakże w miarę wzrostu powodzenia, zaczęło się szerzyć odstępstwo od haseł humanitarnych; publicznie ślubowanych w odezwach. Poczęto firmy popularnej już w szerokich kołach młodzieży nadużywać dla celów zgoła innych. Początkowo działo się to ukradkiem, bez zaznaczania tych faktów w sprawozdaniach następnie jednak, kiedy różniczkowanie się młodzieży w łonie Towarzystwa uniemożliwiło tego rodzaju „poufne“ załatwianie — sztandar określonej zupełnie grupy politycznej wywieszono publicznie, pomimo protestów bardzo poważnej części członków. Na zeszłorocznym Walnem Zgromadzeniu Towarzystwa padły słowa z ust miarodajnych, że „zadaniem Wzajemnej Pomocy jest pchać członków w objęcia Czytelni akademickiej“; a przynależność do Czytelni akademickiej, jako kryterium prawomyślności politycznej warunkowała możliwość kierownictwa Towarzystwem. W takich warunkach wybrany Wydział, uważał się za uprawniony do politycznej reprezentacji, której wytyczną było bojowanie za stanowiskiem Czytelni akademickiej na Politechnice, bez względu na to, że akcje te depopularyzowały Towarzystwo wśród młodzieży, jako niezgodne z jego zasadniczym charakterem i były powodem wielu starć w łonie Towarzystwa.

Równocześnie stosunki wewnętrzne w Bratniej Pomocy uległy znacznej zmianie. Zanikały przyczyny, które uniemożliwiły przed laty wspólne bytowanie całej młodzieży politechnicznej w jednej instytucji humanitarnej i spowodowały rozłam. Wśród członków Bratniej pomocy wzrastało coraz bardziej zrozumienie idei humanitarnej Towarzystwa i skłonność do nadania mu charakteru ogólnopolskiego, humanitarnego zgrupowania. W tych warunkach wysuwał się z siłą nieprzepartą postulat uregulowania stosunków wśród młodzieży politechnicznej i usunięcia z jej życia nienormalnych i niepożądanych skutków istnienia obok siebie dwóch zreszeń o analogicznych zadaniach.

* * *

Przez przeciąg ostatnich miesięcy staraliśmy się uczynić wszystko, aby Twu. Wzajemnej Pomocy nadać właściwy kierunek. Zażądaliśmy przeto zwołania Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia, na którym domagaliśmy się zagwarantowania wyłącznie humanitarnego charakteru Twa., a uważając, że w ręku Wzajemnej Pomocy leży możliwość uregulowania stosunków wśród młodzieży politechnicznej — domagaliśmy się podjęcia akcji w sprawie połączenia obu Towarzystw. Lecz wówczas, aby przerwać niepożądaną dla siebie dyskusję i uchylić podnoszone przez nas postulaty — prezydium — w nadziei, że dotychczas stale przezeń stosowane praktyki zapewnią mu pożądaną wynik — wysunęło kwestyę zaufania. Tym razem jednak zmobilizowane rzeczy zawiodły i prezydium nieotrzymawszy votum ufności zmuszonym było ustąpić. Ostatnie zwyczajne Walne Zgromadzenie Wzajemnej Pomocy, na którym — dzięki znanym praktykom i zmobilizowaniu wszelkimi środkami mas — zwyciężył dotychczasowy kierunek nadużywania Towarzystwa dla celów politycznych — przekonało nas o zupełnej niemożności zrealizowania naszych humanitarnych postulatów na terenie Wzajemnej Pomocy.

Zupełny brak dobrej woli ze strony dotychczasowych reprezentantów tego kierunku, zarówno w sprawie ustalenia humanitarnego charakteru Wzajemnej Pomocy, jak i w rokowaniach z Bratnią Pomocą — utwierdziły nas w przekonaniu, że grupa rządząca Towarzystwem uważa uregulowania stosunków wśród młodzieży politechnicznej za godzącą w jej partyjny „stan posiadania“, aczkolwiek dalsze utrzymywanie tych stosunków odbija się szkodliwie na najistotniejszych potrzebach młodzieży. Uważając, że dalsze pozostawanie nasze we Wzajemnej Pomocy jest równoznaczne z podtrzymywaniem tych nienormalnych i szkodliwych dla dobra i moralności publicznej stosunków — od wszelkiej odpowiedzialności za ten stan rzeczy się usuwamy i występujemy z Towarzystwa Wzajemnej Pomocy, pozostawiając należyłą ocenę tego kroku polskiemu społeczeństwu i ogółowi młodzieży.

Imieniem 133 b. członków Wzajemnej Pomocy studentów Politechniki

Tadeusz Kobylański,

Zygmunt Kukawski,

Witold Matuszewski,

Antoni Płaczkowski,

Stanisław Rudziński.

Biblioteka PK

J.X.54

/ 1909-10

Biblioteka Politechniki Krakowskiej

100000315068